

1916-01-09

AFSENDER

Tyge Møller

MODTAGER

Helge Jacobsen

FAKTA

Dokumenttype:
Brev

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
Paris

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Glyptotekets arkiv.

DOKUMENTINDHOLD

Tyge Møller skriver detaljeret om sin rejse til Paris.

TRANSSKRIFTION

Paris d. 9 Janvier 1916

Kære Hr. Jacobsen.

Idet jeg takker for Deres Kort og Ønskerne for det nye År, samt for Indbetalingen af de 800 Kr i Handelsbanken, hvorfor lægges Kvittering, som efter Inspektør Poulsens Anmodning stiles til Ny Carlsbergfondet) tillader jeg mig paa det varmeste at gengælde disse Ønsker, idet jeg samtidig udtrykker min bedste Tak for den Interesse, De har vist den franske Kunst og min ringe Person i det forløbne, for mig saa hjemløse Aar.

A.P. Weis har vel allerede bragt Dem min Hilsen og

Fortalt Dem lidt om min Rejse, der takket være Regeringens Pas, forløb uden nogen som helst Ubehageligheder, og naar bortsees fra de Opfre som Neptun jo af og til i stormfuldt Vejr fordrer af os stakkels dødelige. Vi undgik da baade Miner og tyske Undervandsbaade; men Ventetiderne ved Landgangsstederne i England og Frankrig var rigtignok lange og fordrede et næsten guddommeligt Tålmod, som det holdt haardt at skaffe til veje. Vi rejste fra Hull til London sammen med engelske Marinesoldater som skulde til Salonika. Da de hørte at min Datter var fransk, talte de kun med Huen i Haanden til hende og sang til hendes Ære "Marseill-

Aisen" paa Engelsk. Min Hustru og mig tog de for Belgiere og viste os stor og velment, ja rørende Velvilje. Indtrykket af London var som af en i Havet nedsunken Millionby, ja en fugtig taaget og grønligt belyst By hvor Mennesker og Ting antog en besynderlig, uvirkelig Karakter. Jeg traf heldigvis adskillige spanske, danske og belgiske Venner og fik gennem dem delsvis beroligende Nyheder fra andre i Belgien tilbageblevne Venner og bekjendte. Min gamle Ven Cyriel Buysse den berømte nederlandske Forfatter, som besøgte sin Søn, der studerer i London, fortalte mig at Tyskernes Raahed og Grusomhed mod Belgierne overgik Alt, hvad der var fremkommet i Aviserne og i Regeringens Beretninger. Det dejlige gamle Ypres er kun en Ruinhob – det ligner mest Kratere af udbrændte Vulkaner.

Hvad, der nok har været noget af det paa én Gang grusomste og mest heltemodige i Krigen, er Belgiernes Forsvar ved Yserkanalen, under Ventetiden, inden Franskmændene og Englænderne kom dem til Hjælp. Naturen selv maatte – gennem Landets Sætten under Vand- komme med

i Kampen mod Fjenden og over 200000 Tyskere rådner i belgisk Jord, uden derved at have bragt deres Landsmænd til Calais.

De kan tro, det var med Glæde at jeg gensaa Paris og nogle af mine Venner, hven Jul og Nytår lokkede hjem. Man siger Paris, som man i gamle Dage sagde Athen eller Bagdad. De kender jog Byen og vid, at i vor Levetid er der kun én By og at det er Paris. Og nu var den saare skøn i mild, forårsagtig Sol.

2.

Krigen har givet den en egen Alvor og en noget mørkere Tone, der kun oplives af de himmelblå Uniformer i Gaderne, disse Uniformer som Ferien altid viser ledsaget af "la femme". Efter de haarde Skyttegravs Dage hvor velfortjent er ikke det Pust af Elskov, som ingen skal undvære. Som altid er Mars Venus' Ven, hvor gift hun end er med Vulkan, der halter. Vi andre civile kan pakke sammen, om da ikke i en mørk Aftentime en lille Stemme hvisker, at hun har "de si beaux nichons", som om ikke det var smukt på de elskværdige smaa Pariserinder! Hvad, der mest

betager én, er den Ro og Sejrsbevidsthed, man iagttager overalt. Det er Folket, det arbejdende Folk som har rejst sig mod Fjenden, selvfølgelig naturligt som Mænd, der afbryder deres forskelligtartede Arbejde for at smide Fjenden ud. De har genfundet revolutionhærenes Mod og Uafhængighed overfor de Fremmede Voldsmænd og der er ingen Tvivl om, at Sejren vil blive deres. De har tusinde Gange fortjent den. Folkets Ro og Beslutsomhed har forbavset selv gamle Pariserer som havde ladet sig saa meget fortælle om moderne Dekadence. Jeg har aldrig troet paa den, det ved De og jeg har derfor ikke været overrasket. Det eneste jeg, som jeg af mit ganske Hjærte afskyr alt tysk Væsen, kunde tænke mig at befrygte, er den franske Nations altfor store Ædelmodighed. Overfor de Vildstyr, mekaniske gennem Aartiers opdrættede og organiserede Voldsmænd synes al anden Politik end Tilintetgørelsens fuldkomment Vanvid. Russerne og især Englænderne forekommer mig at dele denne Opfattelse og jeg tror nok, at det nu gaar op for Englænderne, hvad det gælder. Englændene er jo Gudskelov ikke sentimentale. Paa Danskerne ser Franskmandene med deres ejendommelige Positivisme og medfødte Velvilje og tilgiver meget paa Grund af Landets Lidenhed og vanskelige Stilling, men Amerika forbavser. De bør dog langt fra alle gøres ansvarlige for Wilsons Politik. "Det er mig ikke tilladt at sige Dem, hvad jeg mener om Wilsons", sagde en amerikansk Forfatter forleden til mig, med en Foragt i Stemmen, der ligesaa tydeligt som Ord, udtrykte hans Mening. Jeg skal med det allerførste skrive til Dem om de Kunstneriske Forhold og

Udsigten til Nyerhvervelser for Glyptoteket. Jeg maa blot endnu tilføje, at jeg vilde være Dem meget forbunden for Tilsendelsen af de 5500 fr. for Gauguins Billede, da Blot gerne vil have sine Penge i disse vanskelige Tider. Såvidt jeg forstod Dem i Kbhvn var det ogsaa Deres Mening at betale det billede nu. Med venlig Hilsen til Hr. Weis, Zeuthen og Madsen er jeg, kære Hr. Jacobsen

Deres hengivne

Tyge Møller

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

Hvad, der ellers har været noget af
 det paa en Gang gaaende og
 mest heldningsrige i Krigen, og
 Belgiens Forsvar mod Gærkans
 len, under Væretiden, i den
 Franskeusen og Engleusen
 som den det Hjalp. Atter
 selv maatte - gennem Landet
 Sætte under Vand - komme
 med i Kampen mod Fjenden
 og over 200000 Tyshere med.
 Her i belgiske land, uden
 Derud at have bragt den
 Landmenen til Calais.
 De kan tro, det var med Gode
 at jeg gaaar Paris og nogle
 af mine Venner, hvem jeg
 og Nylig lokkede hjem. Man
 siger Paris, som man i gamle
 Dage sagde. Althet eller Bag-
 det. De kunde jo Byen og
 vis, at i vor Levetid er der
 kun en By og at det er Paris.
 Og en var den saare skøn
 i mit, forsvaret Sol.

• • Paris. d. 9 januar 1867.

Kære Hr. Jacobsen.

Løst jeg takker for Deres Brev,
 og Gæstene for det nye Ar,
 samt for Indbetalingerne af
 de 800 Kr i Handelsbanken,
 (hvorfor indtages Kistesteng, og
 efter Inspektør Paulsen An-
 modning attes til Ny Carls-
 bergs (dth) kistesteng, og
 paa det vareske at ge-
 gulde disse Gæster, idet
 jeg samtidig udstyker
 min bedste Tak for den
 Interesse, De har vist
 den franske Kunst og
 min, mine Person i det
 forløbne, for mig saa
 kjendelse.

A. B. Weiss har vel allerede
 bragt den mine Hilsener og

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

og fortæller Dem lidt om min aften "paa Engelen". Min Kusine og
Kjære, der skrevet min Regt. mig paa 20 for Belgien og viste
Kunsten Pa, forløb uden nogen Velby. Indtryk af London
samlende Uklæghedder. var som af en i Hæder med
naar bortses fra 2. Ofv. Munkens Millioner, ja færdigt
som Nippen is af og de hørte Munkens og Tings autor
i stormfuld Vej forder af en begrundet, uendelig Kæde
og stakkelts d'elige. Vi med dig. Tro troj heldigvis adbrøt.
get 2. haade Minen og dygtige Apparat, danske og til
Understand haade; min Ven-gehe Venner og fik gennem
betidene og Landgangsledere den delvis luvoligende Møde
i England og Bratning var bleve Venner og Bekendte.
nigtigstke Lange og forderede min gamle Ven Grevet Bayes
et næsten guddommeligt Tæl den hermede Nederlandke for
mod, som det holdt haadt fætte, som besøgte sin Son, der
at skaffe tilveje. Vi rejste mig, at Tylkernes Raader og
fra Hule til London samme Gensidighed med Belgien
med engelske Marineoldater overgik alt, hvad der var
om skuede til Salonika fremkommet i Persum og
Da 2. hørte, at min Datter var i Regiments Beretninger.
franske, hørte de kun med det dygtige gamle Ypper
Hver i Haanden til hende og den en Reiskob - det lig.
sag til hendes Oer. Marshall og mest Bratner af nedbrudt
Nulhaant.

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

lige for Wilsons Politik. Det
er mig ikke tilladt at sige dem
hvad jeg mener om Wilson; sagde
en amerikansk Forfatter forleden
til mig, med en Forsigt. Stem-
men, der ligger dybt i, som
ord, udtrykte hans Mening.
Jeg skal med det allerførste
skrive til dem om de amerik-
anske Forhold og Ledsigelse
til at gøre vel for Glep-
pøstet. Jeg skal blot endnu
tilføje, at jeg vilde være dem
meget taknemmelig for Tilsendelse
af de 5500 + for Ganguinis
Billeder, de Biler gerne vil
have sine Penge i dybe van-
skelige Tider. Samst p. fortal
dem, at Blum var det ogsaa
deres Mening at betale det
Billedet nu. Med venlig Hilsen
til Dr. Weis, Zuckert og Madam
og jeg, Karl H. Jacobson
Deres hengivne
E. H. J. J. J.

2.
Krigeren har gjort sin egen
Blond og en meget nydelig
Tone, der kun oplyser af
de himmelblå Uniformer
i Gaderne, dybe Uniformer
som Ferien altid viser led-
saget af "la femme". Efter
de kære. Skjæbnens Dage
hvor ufortynde er ikke
det Rust af Elskov, som
ingen skal undvære. Som
altid er Mars Venus's, de
hvor gift hun end er med
Vulkan, der kalder. Vi
andre civile kan snakke
sammen, om de ikke i en
nådelig Afslutning en lille
Stemme hører, at hun
har "de si kære vichon",
som om ikke det I var smukt
for de elskovsige smaa
Pariserier. Hvad, der blev

CARL JACOBSENS BREVARKIV

NY CARLSBERGFONDET

betager in, er den Ro og Lys.
berøsthed, som i sig selv om-
delt. Det er Folket, det arlig-
dende Folk som har rejst sig
mod Fjenden, seldfølgeligt.
naturligt som Marsk, der
afbrøder dets forfælske arbejder.
Stilte for at kunne Fjenden
ad. De har gennemført Revol-
utionens herrens Mand og Hæder.
Ighed omfor de fæmmede
Væddemænd og der er ingen
Tivl om, at Lysen vil
blive deres. De har kunnet
gang forjænt den. Folket
Ro og Besluttsomhed har for-
halet selv gamle Parisere.
som havde ladet sig raa
meget forfalle om moderne
Dekadence. Nu kan aldrig tro
paa den, det ind de, og de
kan derfor ikke være over-
rasket. Det eneste jeg
som af sin ganske Hjerter
afsløjer, det dybeste Væsen.
kunne kunne mig at begynde
at den franske Nations
altfor store Adelsmodighed.
Omfor de Vildstyr, mekaniske
gennemsigtige og drattede
og organiserede Væddemænd
begynder at ændre Politik end
Tilværelsesrelæns færdkom-
ment Væddemænd. Russerne og især
Englænderne forkommer mig
at dele denne Opfattelse og
jeg tror nok, at det nu gaar
op for England, hvad det
gælder. Englænderne er jo
Gudskelev ikke Antisemitter.
Den Danske ser Franske
Mændene med deres egen-
melige Positioner og medfølgende
Vilje og vilje mig paa
Grund af Landets Lidenskab og
Vanskelige Stilling, som den
være forløber. De har dog
langt fra alle gøres ansvar